

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr.
V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 18. junija 1897.

List 24.

Binkoštna.

K višavam spev razlegaj se,
In hvali Rešenika:
Obljubo On dopolnil je
Ter dal nam Tolažnika
Ki v srcih vernih zdaj živi
In svoje trosi nam darí.

Spomin vesel obhajamo,
Ko malo je število
Pobožnih galilejskih mōž
V molitvi zbrano bilo;
Prihod so svetega Duhá
Pričakovali iz nebá.

Vetrov nastane silen piš,
Goreči vžgo plameni
Nad njimi se in z Duhom vsi
So svetim napolnjeni.
Srce boječe prej tako
Navdušenja je zdaj polno.

Na Tvoj prestol, o sveti Duh,
Obrača danes verno
Krščanstvo se in hvali Te
Za milost neizmerno:
Ti bil začetnik si njegov,
Zdaj Tvoj množi ga blagoslov.

J. P. Belostenski.

Oh, pridi, sveti Duh!

Oh, pridi, sveti Duh med nas,
Zveličanja prinesi čas,
In duše nam oživi;
Darov naj Tvojih luč svetlá
Človeštvu spet pomoči dá,
Ki tava v slasti krivi.

Studenec milosti izlij
Kristjanom vernim v srca Ti,

Da bodo posvečeni;
Ohrani svojo jim pomoč,
Razjasni krivovercem noč,
Paganstvo pa razdeni.

V življenji spremljaj nas povsod,
In kaži nam v nebesa pot
Tolažbe daj v britkosti;
Ko pride pa ločitve čas,
In smrt trpljenja reši nas,
Odpri nam dom radosti.

J. P. Belostenski.

Na Telovo.

Vi, angelji Božji,
Ki večni vas raj
Obseva, hitite
Na zemljo sedaj;
Saj sreča, ki dana
Tam gori je vam,
Napolnila tudi
Dans srca je nam.

Sam Jezus med nami
Zdaj hodi častit,
Če tudi v podobi
Je kruha zakrit;
Pri zadnji večerji
Zapustil spomin
Človeškemu rodu
Nebeški je Sin.

Spomin ta veseli
Praznujemo mi
Zatorej hitite,
Oj, angeljci vi,
Da svojemu Bogu,
Ki biva pri nas,
Vsi skupaj dajemo
Pozdrave na glas.

Pred nami prijazno
 Nam polje leži,
 Nad nami pa jasno
 Nebo se blišči;
 Skrivnostna tihota
 Navdaja ves krog,
 Ko v pesmih slovesnih
 Proslavlja se Bog.

Zvonovi ubrano
 Pozvanjajo vmes,
 In strel se razlega
 Do sinjih nebes;
 Vse v cvetji, zelenji
 So naše cerkve,
 In v srečnih občutkih
 Je vsako srcé.

O Jagnje nebeško,
 Tako naj slavi
 Te zemlja vesoljna
 Do konca vseh dni.
 Ti kruh si življenja
 In moč naših rok,
 Nikar ne pozabi
 Nas svojih otrok!

Skušnjava zapira
 Do Tebe nam pot,
 Zatoraj odvrni
 Od nas jo Gospod;
 Saj v Tvojem smo varstvu
 Vsi varni najbolj,
 Le v Tebi imamo
 Blagosti dovolj.

J. P. Belostanski.

Papeževa okrožnica o sv. Duha.

Častitim bratom patrijarhom, prvakom, nadškofom,
 in škofom in drugim višjim pastirjem, ki so z apo-
 stoljskim stolom v miru in občestvu.

Papež Leo XIII.

Častiti bratje!

Pozdrav in apostoljski blagoslov!

(Dalje.)

Cerkev, ki je že bila nastala iz rane na križu, dejal bi spečega družega Adama, pojavila se je med ljudmi prvič na izvanreden način na preimenitni binkoštni praznik, in isti dan je začel sv. Duh svoje darove v mističnem telesu Kristusovem javljati z onim čudovitim razlitjem, katero je prerok Joel že davno prej napovedal bil (2. 28, 29): Kajti tolažnik „vsedel se je nad apostole, da bi jim tako postavil na glave nove duhovne krone z ognjenimi jeziki“ (Cir. Jer. cat. 17.). Potem, piše Krizostom, „šli so apostoli z gore doli, pa ne noseč v rokah kamenitnih tabel, kakor Mojzes, ampak seboj noseč Duha v duhu in izlivajoč zaklad in studenec nauk ter nadnaravnih darov“ (In. Matth. hom. 1: II. Cor. 3, 3.). — Tako se je izpolnila ona

zaduja obljuba Kristusova, katero je dal svojim apostolom o poslanju sv. Duha, ki naj bi podlago naukov, katero je sam izročil, dopolnil in takorekoč zapečatil: „Imam vam še veliko povedati, toda vi bi tega sedaj ne mogli prenašati: kadar pa pride oni Duh resnice, učil vas bo vse resnice“ (Jan. 16, 12, 13.), kajti ta Duh resnice, ki izhaja ob jednom iz Očeta, ki je vedna resnica, in iz Sina, ki je podstatna resnica, zajema hkrati iz obeh z bistvom tudi ves obseg resnice, in to resnico dodeli in podeli cerkvi, s tem, da s svojo neposredno pomočjo zato skrbi, da se nikdar v ničemur ne zmoti in da kali božjega nauka vedno obilneje spopolnuje in vedno bolj plodonosno dela v blagor narodov. In ker blaginja narodov, za katero je cerkev ustanovljena, na vsak način zahteva, da to svojo službo redne čase opravlja, zato prihaja vedno od sv. Duha življenje in moč, ki vzdržuje in množi cerkev: „Prosimi hočem Očeta, in poslal vam bode družega Tolažnika, da pri vas ostane na veke, Duha Resnice“ (Jan. 14, 16, 17.). On namreč nastavlja škofo, po službi se ne rode samo sinovi, ampak tudi očetje, duhovniki namreč, da jih z isto krvjo vodijo in napajajo, s katero jih je Kristus odrešil: „Sv. Duh je postavil škofo, da vladajo cerkev božjo, katero si je v svoji krvi pridobil.“ (Dej. ap. 20, 28).

Oboji pa, škofoje in duhovniki, imajo od sv. Duha kot posebno prednost dar, da vsled svoje službe in oblasti grehe odpuščajo, prav po besedah, katere je Kristus govoril apostolom: „Prejmite sv. Duha: katerim boste grehe odpustili, bodo jim odpusteni, katerim jih boste pridržali, bodo jim pridržani“ (Jan. 20, 22, 23.). Ni ga pa dalje bolj veličastnega dokaza, da je cerkev popolnoma božje delo, kakor blesk in slava izvanrednih darov sv. Duha, s katerimi je cerkev na vse strani olepšana, in katerih začetnik in delivec je sv. Duh. Če je Kristus glava cerkve, potem je sv. Duh nje duša. „Kar je v našem telesu duša, to je sv. Duh v telesu Kristusovem, to je pa cerkev“ (S. Aug. serm. 147. de temp.). — Odtod lahko povzamemo, da nikakor ne smemo pričakovati, da bi se sv. Duh še bolj natanko in obilno pojasnil in razodel; kajti razodetje, ki je imamo sedaj v cerkvi, je na vsak način največje in bo trajalo toliko časa, dokler ne bo cerkvi odločeno, potem ko bo završila tek svojega zemeljskega bojevanja, iti v veselje onih, ki se v nebeški družbi radujejo zmagoslavja.

Nič manj čudovito pa ni po velikosti in načinu delovanje sv. Duha v dušah posameznikov, da si je mnogo težje pojmuje, ker se

popolnoma odteza našim očem. — In to razlitje sv. Duha vrši se v tako obilni meri, da je Kristus sam, od čegar radodarnosti prihaja, prispodablja z reko, ki ima obilo vode, kakor beremo pri sv. Janezu: „Kdor v me veruje, poteko, kakor pismo pravi, potoki žive vode iz njegovega osrčja,“ in tem besedam pristavlja isti evangelist sledečo razlago: „To pa je rekel o Duhu, katerega so imeli prejeti vanj verujoči“ (7, 38, 39). Gotovo je sicer, da je tudi v onih pravičnih, ki so živeli pred Kristusom, bival sv. Duh po milosti, kakor najdemo pisano o prerokih, o Cahariji, o Janezu Krstniku, o Simeonu in Ani; ker binkoštni dan sv. Duh ni prišel v tem smislu nad človeštvo, „da bi bil začel še-le tedaj bivati v svetnikih, temveč da bi se v obilnejši meri razlil in nakopičil svoje darove, ne pa jih pričel; ni pa radi tega nov v svojem delovanju, ker je bil darežljiv v darovanju“ (S. Leo M. hom. 3. del. Pentenc.). Dasi so se pa tudi oni šteli med otroke božje, bili so le vendar kakor hlapci, ker se tudi sin „v ničemur ne razloči od hlapca,“ dokler „je pod varuhi in oskrbniki“ (Gal. 4, 1, 2.), in ne glede na to, da je tudi v njih izvirala pravičnost le iz zaslug Kristusovih, ki je imel priti, pojavil se je sv. Duh po Kristusu v obilnejši meri, kakor je stvar, katero zastavimo, več vredna, ko zastava sama, in kakor je resnica višja nad podobo. Zato pravi Janez: „Duh namreč še ni bil dan, ker Jezus še ni bil poveljčan (7, 39). Kakor hitro je tedaj Kristus, „vzdignivši se v nebesa“ posedel slavo svojega kraljestva, katero si je s takim trudom pridobil bil, odprl je radodarno zaklade sv. Duha in „dajal darove ljudem“ (Ef. 4, 8), ker „gotovo je moralo ono izlitje in poslanje sv. Duha po poveljčanju Kristusovem biti tako, kakoršno ni bilo nikdar poprej, ker, če že poprej sploh ni do cela manjkalo, vendar ni bilo tako obilno“ (S. Aug. de Trin. I. 4, c. 20.). Človeška natora je nujno proti Bogu kakor hlapčevska: „Stvar je hlapec, mi smo hlapci Božji že po natori“ (S. Cyr. Alex. Thesaur. I. 5, c. 5.): da, radi izvirnega greha zapadla je naša natora celo tej sramoti, da smo bili sovražniki božji: „Bili smo po natori otroci jeze“ (Ef. 2, 3). Nobena moč ni bila dovolj velika, da bi nas bila iz tega pogina in iz večnega pogubljenja rešila in povzdignila. Bog pa, Stvarnik človeške nature, je v svoji brezkončni usmiljenosti to učinil po svojem Jedinorojencu, po čegar milosti se je zgodilo, da je bil človek k istemu vzvišenemu dostojanstvu, katero je bil zgubil, zopet povzdignjen in še z mnogo večjimi milostmi obdarjen. Nikdo ne more dopovedati, kako da se vrši to delovanje

milosti božje v dušah ljudij; zato se ne samo v svetem pismu ampak tudi pri cerkvenih očetih imenujejo preporojene, nove stvari, udeleženci božje nature, otroci božji, Bogu podobni storjeni in se sploh s podobnimi imeni povišujejo. — Te obilne dobrine pa ne prilastujemo brez vzroka sv. Duhu, ker On je „Duh posinovljenja otrok, v katerem kličemo: Aba, Oče“, on izliva v srca prijetnost očetovske ljubezni. „Duh sam namreč daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci božji“ (Rim. 8, 15, 16). V razlago tega služi nam podobnost med obojim delovanjem sv. Duha, katero je angeljski učenik spoznal; kajti ravno potem je bil i „Kristus v svetosti spočet, da bi bil Sin Božji po natori, i „se posvete ostali (ljudje), da so vsprejeti otroci božji“ (S. Thom. 3, 9, 32, a 1.). Tako se na mnogo plemenitejši način, kakor bi se to po naravi godilo, vrši duhovni prepod od ljubezni in sicer od neustvarjene ljubezni.

Začetek tega prepododa in prenovljenja pa se dodeli človeku pri sv. krstu: pri tem zakramentu izžene se nečisti duh iz duše, sv. Duh pa se potem prvič nastani v njej in jo stori sebi podobno: „Kar je rojeno iz Duha, je duh“ (Jan. 3, 7.). Obilneje se podeli isti Duh pri sveti birmi za stanovitnost in moč v krščanskem življenju: odtod zmaga mučnikov in premoč devic nad zapeljevanjem v sprijenost. Pravimo, sveti Duh to daje: „Ljubezen božja izlita je v naša srca v sv. Duhu, kateri nam je bil dan“ (Rim. 5, 5.). Ker ne prinese nam samo božjih darov, ampak je tudi sam njih začetnik, sam največje darilo; izhajajoč iz medsebojne ljubezni Očeta in Sina, po pravici za „dar najvišjega Boga“ smatra se in tako se tudi imenuje. —

(Dalje sledi.)

Presv. Srce Jezusovo.

III.

Z ničemur nam ne kaže Božje Srce bolj svoje ljubezni do nas, kakor s svojim čudovitim bivanjem v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Sv. cerkev ravno te dni obhaja spomin te največje skrivnosti.

Kdo bi verjel brez luči vere, da biva pod to neznatno podobo kruha, v tej samoti, tihoti in nizkoti On, ki na svojih rokah nosi nebo in zemljo, ki vse vlada in ohranja, ki je vse človeštvo vstvaril, On, čegar migljeju nujno uboga vesoljno stvarstvo? Ničesar se ne vidi tu, kakor molk, skritost, ponižnost, potrpežljivost, skrivnostno notranje življenje. To življenje našega

Zveličarja moramo posnemati, ako hočemo kedaj dospeti do prave popolnosti.

Tukaj je „cathedra docentis,“ šola prave učenosti, namreč: šola ponižnosti in stanovitnosti, šola tihega, vstrajnega delovanja.

Tu je šola ponižnosti. Prava ponižnost obstoji v tem, da sami sebe malo cenimo in vse s potrpežljivostjo in mirnim srcem prenesemo, da, celo z veseljem in hvaležnostjo iščemo, kar nas more v očeh drugih poniževati. Za učitelja te čednosti si vzemimo presv. Srce. Pomislimo, kako se Jezus ponižuje v presv. Zakramentu. On, „ki prebiva“ v nebesih „v nedosegljivi svetlobi“ (1. Tim. 6, 16.) svojega božjega veličanstva na desnici Očetovi, katerega angelji in nadangelji trepetaje molijo, kateremu serafini s pokritimi obličji brez prenehanja pojo: „Svet, svet, svet je Gospod, Bog vojskinih trum,“ kateremu „tisočkrat tisoč“ vrst zveličanih duhov z najglobokejšim spoštovanjem kliče: „Vredno je Jagnje, ktero je bilo umorjeno, prejeti oblast in božanstvo in modrost in moč in čast in slavo in hvalo.“ (Skriv. razod. 5, 12), kateremu „Vse stvari, kar jih je v nebesih in na zemlji in pod zemljo, in kar jih je v morji in kar je v njem“ kličejo: jagnetu bodi hvala in čast, in slava, in oblast vekomaj in vekomaj“ (Skriv. razod. 5, 13), — On stanuje tu pri nas skrit v tistem tabernakelju. Tu nam vedno ponavlja sicer ne več z besedami, pač pa z zgledom: „Učite se od mene ker jaz sem krotak in iz srca ponižen!“ (Mat. 11, 29.) Najdeš li tu kako znamenje njegovega božanstva? Kje je njega vreden blišč, kje veličanstvo, kje prestol, kje slava? Nikjer ne opaziš tu sledi one moči, ki nosi in ohranja vse stvarstvo, one modrosti, ki vse vlada, one oblasti v nebesih in na zemlji. Njegovo prebivališče je ozek tabernakelj iz lesa ali kamna le malo je altarjev, ki bi bili prav posebno okusno okrašeni, pač pa jih je neštivilno tako revnih ubogih in priprostilih, da je dostikrat stanovanje zadnjega rokodelca bolj in pripravnejše.

Zveličar bi bil lahko dal zapoved, naj se njegovi tabernakeljni kraše z zlatom in najlepšimi dragimi kameni, kakor je bilo to v Salomonovem tempelju, toda tega on ni hotel; raje se je izročil brezbriznosti in zaničevanju nehvaležnih ljudi, da bi tako s svojim zgledom premagal naša ponosna in prevzetna srca. Tudi ko bi se bil hotel nalašč odtegniti časti, ki smo jo dolžni njemu, bi se ne bil mogel bolj skriti, in če bi bil namenoma iskal na zemlji poniževanja in zaničevanja, ne bi si bil mogel zbrati neznatneje podobe in stanovanja. Pomislimo dalje, da se je Jezus popolnoma prostovoljno podvrgel vsemu

temu, on je vzel na-se podobo hlapca, ker je sam hotel. Kak zgled!

Vprašajmo se resno, je-li tudi nam tako vse jedno, naj smo češčeni ali zaničevani, kakor Gospodu in Bogu v tem Zakramentu? Smo-li ravno tako pripravljeni drugim dati prednost in sebe na zadnje mesto postaviti? Se-li ne hvalimo toliko in tolikokrat z naravnimi darovi in milostimi, ki nam jih deli Bog? Si-li ne želimo vsaj na skrivnem, da bi nas ljudje imeli za kaj več, kakor smo v resnici? — Kaj pa besede in dejanja, so-li kaj v soglasju s ponižnostjo ktero nas uči najsvetejše srce? In vendar je Jezus neumrljiv Kralj vseh časov, jaz pa — prah in pepel!

Tu je šola stanovitnosti. Že čez osemnajststo let biva Jezus med nami na naših altarjih, darujoč se vsak dan neštivilnokrat na skrivnosten način svojemu nebeškemu Očetu za nas. To je prava stanovitna ljubezen, ki se nikdar ne zmanjša, nikdar ne usahne. Je-li tudi naša ljubezen do Jezusa tako stanovitna? Spomnimo se na one svete sklepe, ki smo jih darovali Jezusu v trenutkih posebne duševne zbranosti, ob času izvanredne notranje ginjenosti, ko smo slišali glas Gospodov glasneje in umljiveje, kakor sicer; spomnimo se tudi na one, že tolikokrat ponovljene pobočne sklepe, da hočemo svoje življenje v resnici poboljšati, strasti, zla nagnjenja premagovati, na to, kaj bodo ljudje rekli, se ne ozirati, čas dobro porabljeni, stanovske dolžnosti natanko spolnovati, da hočemo strog red vpeljati v molitvah in pri vseh duhovnih vajah — kje so že sedaj! Taka je naša stanovitnost. Sramuj se, nestanovitno, nezvesto srce in spoznaj z vso ponižnostjo in skesanostjo pred najsvetejšim Srcem svojo nezmožnost in svojo revščino!

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Knežič pri Trziču. Pogreb g. Wohinca je bil sijajen. Črno mašo z obilo azistenco je zanj opravil in ga pokopal velečastiti gosp. dekan kranjski Mežnarec. Pogreba se je udeležilo 36 duhovnikov iz naše in iz drugih škofij, jasen dokaz, kako je bil rajnki gospod priljubljen in spoštovan od svojih duhovnih tovarišev. Od sile pa je bilo ljudstva, ki je prihitelo iz domače, rojstne in sosednih fara, izkazat svojemu ljubljenu očetu zadnjo čast. Ko začne padati prtljaga na rakev, začuje se glasen, neutešljiv jok faranov, ki žalujejo za svojim duhovnim pastirjem. Kaj smo izgubili z rajnkim Ksaverom ni moči povedati. Bil je vzor-duhovnik. Dasi že dalj časa bolehen, je bil vedno še delaven. Res čuditi se moramo, kako trdno in neupogljivo voljo je imel. Oslabel je že toliko, da ni mogel niti iz farovža v cerkev priti — a dal se je pripeljati, da je mogel

opraviti, čeprav ne lahko, presveto daritev, ne zme-
neč se za svoje zdravje. Kako vnet je bil za olep-
šavo hiše božje, spričuje dovolj jasno župnijska
cerkev. Koliko je popravil in marsikaj naredil na
svoje stroške. Občeznana je bila njegova ljubezen do
ubožcev. Vsak je dobil od njega dar, tudi manj
vrednejši. Kaj rad je tudi podpiral slovenska društva,
za katoliško časopisje je gorel in živel. Znana je
velika pobožnost rajnega župnika. Najraje se je na-
hajal v cerkvi, kjer je premolil cele ure pred sv.
Rešnjim Telesom. Njegovo češčenje do presvetega
R. T. se najbolje kaže v bratovščini presv. R. T.,
v katero se jih je dalo mnogo zapisati na njegovo
prizadevanje in katero je vedno opravljal skupno z
svojimi farani. Ni zamudil niti ene ure. Rajniki je
bil v resnici blag mož. Ne zastoj plačejo sedaj za
njim njegovi farani in se ne dajo utešiti. Vedo in
dobro čutijo, kaj so z njim položili v grob. Ako si
potreboval dobrega sveta, tu pri njem si ga gotovo
našel; ako si potreboval podpore, tu si bil gotovo
uslišan. Koliko solz se je tu posušilo, koliko oma-
gujočih in obupanih src zopet okrepilo, ni nam
znano. On, kateri vse ve, ga je za to gotovo že po-
plačal. Celo njegovo življenje je preveval duh sv.
Salezija. Bil je ponižen, radodaren, goreč duhovnik.
Kako napako si težko našel na njem. Pri tej britki
izgubi nam je jedino tešilo upajočim, da je on pre-
jel za svoj trud že obilo plačilo. Njega sicer ni več,
a duh njegov še živi med nami in nas vabi in iz-
podbuja k delu.

S Štajerskega. († J. Heržič.) Iskrena ljubav ve-
leva, s pričujočimi vrsticami položiti skromen spo-
menik na gomilo blagemu prijatelju, možu odlič-
njaku, ki ni bil velik samo pred svetom, nego že,
tako upamo, velik tudi v nebeškem kraljestvu, za
katero se je ves čas svojega življenja trudil. Mož ta
je dne 29. aprila t. l. umrl prečastiti gospod Jožef
Heržič, knezoškofijski konzistorijalni svatovalec, in-
fulirani prošt, nadžupnik in dekan v Ptuj.

Pokojni prošt se je rodil dne 27. februarja v
Mihovcih hišna št. 4 pri Veliki nedelji kot sin po-
štenega čevljarja Jakoba Heržiča in Helene, roj. Ke-
kec. Pobožna mati mu je že v nežni mladosti vce-
pila duha pobožnosti in strahu božjega, ki bistrega
in živahno-veselega Jožefa v nevarnih letih dijaškega
življenja obvaroval nepopačenega in ga dovedel v
duhovski stan.

Ko je bil ljudsko šolo pri Veliki Nedelji do-
končal, poslali so ga stariši v četrti razred mestne
šole v Ptuj, od tod pa leta 1855 v Gradec na gim-
nazijo. Že v naslednjem letu je bil vsprejet v tamo-
šnje dijaško semenišče, v katerem je vseskozi z od-
liko dovršil nižjo gimnazijo. Leta 1850 odšel je kot
semenišan v Maribor ter je ondi ravno tako iz-
vrstno študiral in gimnazijske študije leta 1863 z
odliko dokončal. Tudi maturo napravil je vseskozi z
odliko.

Dasi so mu nekateri profesorji zelo prigovar-
jali, naj se zaradi svojih izrednih zmožnostij poda
na vseučilišče, odločil se je po lastnem nagibu za
duhovski stan ter je v jeseni leta 1863 vstopil v
mariborsko bogoslovje. Vedno vesel, ljubeznjiv in
poln nedolžnega humorja je bil ljubimec vseh bogo-
slovcev, pa tudi profesorji so ga zlasti zaradi nje-
govega vedenja in izredne marljivosti zelo čislali. Z

ozirom na to je bil tudi kot tretjeletnik dne 29. ju-
lija 1866 posvečen v mašnika.

Po izvrstno dovršenih bogoslovskih študijah
prišel je 1. septembra 1867 za kaplana k Svetinjam,
a že čez sedem mesecev so mu odkazali njegovim
zmožnostim primernejši delokrog, namreč službo dru-
gega kaplana pri Sv. Petru poleg Radgone, katero
je dne 3. aprila 1868. leta nastopil. Le nekaj čez
dve leti je tukaj služboval, a ko je dne 1. avgusta
1870 odhajal na Ptuj, je bilo za njim občno žalo-
vanje in tudi župnik Janez Kurnik, ki ga je sprem-
ljal na njegovo novo mesto, poslovil se je od njega
s solzami v očesih.

Tudi v Ptuj, kjer je opravljal ob enem
službo veroučitelja na tamošnji deželni gimnaziji,
postal je kmalu v obče priljubljen; spoštovali in lju-
bili so ga ne le Slovenci, ki so ga izvolili tajnikom
in podpredsednikom narodne čitalnice, ampak tudi
vsi pošteti Nemci. Sploh pa še v isti dobi narod-
nostne razmere v Ptuj niso bile tako napete, kakor
dandanes. Med udi štela je čitalnica tudi več Nem-
cev, ki so radi zahajali k raznim zabavam in vese-
licam slovenskega društva.

Iz Ptuja poklicali so Heržiča dne 1. okt. 1872
v Maribor. Ondi je sprva kot stolni kaplan, pozneje
kot vikar in nekaj časa tudi kot provizor z mlade-
niško vmeno in vidnim uspehom deloval blizu deset
let v cerkvi in v šoli. Pa tudi drugače je bil za
vsako dobro stvar neumorno delaven. Zelo se je
trudil in mnogo žrtvoval kot pevovodja za razvoj
cerkvenega petja, nič manj pa tudi za katoliško ro-
kodelsko društvo, kateremu je bil več let požrtvo-
valen predsednik. Zelo uspešno deloval je tudi
kot večleten ud okrajnega šolskega sveta za mari-
borsko okolico ter prejel par priznanih in pohval-
nih pism.

Nemški duh, katerega je v Mariboru srkal, pa
ni zadušil njegovega narodnega mišljenja; tudi med
Nemci ostal je vnet Slovenec ter je podpiral in po-
speševal pri vsaki priložnosti narodno stvar. Deloval
je kot tajnik katoliškega tiskovnega društva in kot
upravnik „Slov. Gospodarja“, pa tudi čitalnici je bil
vedno zvest in delaven ud.

Zaradi tega so ga leta 1882, ko se je preselil
na podeljeno mu župnijo Sv. Štefana v Spodnji Pol-
skavi, spremljala tje najboljša voščila mu iz srca
udanih Mariborčanov, ki so ga še tudi po njegovem
odhodu vedno v blagem spominu ohranili.

V Spodnji Polskavi, kjer je bil dne 16. marca
navedenega leta vmeščen, našel je poleg ogromnih
gospodarstvenih skrbij še precej neprijetne razmere,
a s svojo bistroumnostjo in mu prirojeno ljubezni-
vostjo je kmalu vse premagal. Nasprotja so se po-
ravnala, gospodarstvo uredilo in v blagi zastopnosti
z vsemi župljani deloval je župnik Heržič čez vse
uspešno v Spodnji Polskavi nad dvanajst let. S svo-
jim uplivom, ki je segal daleko na okrog, je celó
dosegel, da je slovenjebistriški okraj dobil naroden
zastop.

V priznanje velikih zaslug, katere si je bil za
Spodnjo Polskavo pridobil, in v znak posebnega
spoštovanja in ljubezni imenovali so ga občani
s krasno diplomno častnim občanom Spodnje Pol-
skave.

Pa tudi milostljivi vladika Jakob Maksimiljan
so njegovo večletno uspešno delovanje v dušnem

pastirstvu pohvalno priznali ter ga dne 23. julija 1888 odlikovali s častnim naslovom duhovnega svetovalca. (Konec sledi)

Razgled po svetu.

Ogrsko. Kardinal-prvak Klaudij Vascary je izdal povodom kongresa, ki se ima vršiti v Budimpešti pastirski list, v katerem pojasnjuje, kako zelo je potrebna avtonomija katoliške cerkve na Ogrskem. V listu priporoča vernikom, da naj volijo le take moze v kongres, ki se ne sramujejo katoliškega imena in ga očitno kažejo. Voljeni ne smejo pripadati nobeni skrivni družbi in ne smejo biti sovražniki sv. cerkve in nenravnosti. Slednjič zapoveduje kardinal duhovnikom, da naj dobro pouče vernike o volitvah.

Rim. Sijamski kralj je obiskal tudi sv. Očeta. Sprejet je bil na enak način, kakor drugi nekatoški vladarji. Avdijenca je trajala 20 minut. Ker govori kralj izmed evropskih jezikov samo angleškega, kateri je pa sv. očetu neznan, je kot tolmač posredoval angleški nadškof, ki stanuje v Rimu. Kralj je podaril sv. očetu zlato košarico napolnjeno z dragimi kamni. Pri slovesu so se kralj, prestolona slednik in brata kraljeva papežu pripognili in mu poljubili desnico. Prestolonaslednik si je izprosil papeževega blagoslova. Na to je celo spremstvo obiskalo še papeževega državnega tajnika.

Leo XIII. je sklenil poslati povodom 60letnice kraljice Viktorije posebnega odposlanca v London z lastnoročnim pismom. Pismo papeževo je pisano zelo ljubeznjivo, kajti Leo XIII. spoštuje visoko kraljico, pod katere vladu vživajo katoličani popolno svobodo.

Kakor poročajo laški listi se je pri zadnji kanonizaciji, ko sta bila imenovana dva nova svetnika, udeležilo velike slovesnosti v Petrovi cerkvi tudi več ministrov in drugih laških dostojanstvenikov. To seveda ni povšeči prostozidarjem.

Zadnje dni se je mudil v Rimu grško katoliški nadškof msgr. de Angelis. Sv. oče ga je sprejel dvakrat v daljši avdijenci. Naročil mu je, da naj izrazi kralju papeževo največje sožalje vsled nesreč, ki so zadele Grško.

Papež, Grki in Kreta. Ko se je napovedala Grkom vojska, je turški sultan poslal odlok vsem Grkom, da naj se v teku dveh tednov izselijo iz Turčije. V Carigradu je Grkov katoliškega veroizpovedanja okoli 4000. Apostolski delegat v Carigradu msgr. Bonetti se je obrnil s prošnjo do sultana in izprosil, da je preklical za grške katoličane svojo zapoved. — Poleg teh je pa tudi v Turčiji okoli 60.000 razkolnih Grkov. Vedoči, da nimajo sami nikake veljave, so se tudi obrnili na apostolskega delegata in ga prosili, da naj tudi za nje posreduje pri sultanu. Delegat jih ni le zavrnil, marveč je stopil v dogovor z drugimi evropskimi poslaniki ter privedel sultana do tega, da je dovolil, da smejo vsi grški kupci še nadalje ostati v Carigradu. S tem korakom si je sv. Oče zopet pridobil veljavo pri razkolnih Grkih. —

Ko so se sešli v Rimu povodom proglašenja dveh novih svetnikov kardinali, je med drugim omenil neki kardinal papežu o Kreti. Leo XIII. je tožil nad pisavo nekaterih evropskih listov, češ da je premalo storil za osvobodjenje Krete. Ko bi bil ponudil

posredovanje vevlastim, pravi sv. Oče, očitali bi mi takoj politične in sebične namene. Gotovo bi ne bile vlade odobrile mojega predloga, ko so zavrgle sultanov predlog, da naj se odstopi otok Kreta sveti stolici. Ko se je kardinal začudil, je papež še enkrat potrdil svojo izjavo, da je bil sultan pripravljen odstopiti papežu Kreto, naj bi jo on uredil po svoji volji. Vlade pa so izjavile, da naj bo raje autonoma.

Nemško. Po vseh katoliških cerkvah berolinskih so se vršile šmarnice. Posebno lepi govori so bili v cerkvi sv. Hedvige, kjer je govoril izvrstni cerkveni govornik P. Freund. Cerkev je bila natlačeno polna. — Cerkev sv. Ludovika bo blagoslovil na sv. Petra in Pavla dan kardinal Kopp. Katoličani, ki stanujejo okrog te cerkve so napravili družbo, katere namen bo pobirati darove za notranjščino cerkve.

Brunšvik. Cerkvene razmere katoličanov so na Brunšviškem jako neugodne. V Schöningen mora zahajati 57 katoliških otrok zoper voljo starišev v protestantske šole; veseli morajo biti, da ni treba otrokom ostajati pri protestantskem verouku. Vlada ne pusti, da bi si sezidali katoličani privatno šolo. Šolski nadzornik še celo tega ne dopusti, da bi podučeval katoliški duhovnik v šoli katoliške otroke verouk. Da niso otroci preveč zanemarjeni v verskih rečeh, jih mora duhovnik podučevati ob prostih dnevih. Na enak način se godi tudi drugod n. pr. v Jersheimu in Offleben, kjer se otroci podučujejo v krščanskem nauku ob nedeljah po službi božji.

Kodanj. 11. maja se je vršila v katoliški cerkvi velika slovesnost. Apostolski vikar je sprejel v katoliško cerkev tri izpreobrnjene protestante in sicer barona Karizija, barona Löwenskjolda, očeta danskega poslaniškega sekretarja v Petrogradu, in pridigarja Hausena, ki postane učitelj.

Rusija. Sedaj so se končala pogajanja med Vatikonom in rusko vladu glede izpraznjenih škofovskih stolic. Vlada je potrdila škofove od papeža predlagane.

Ruski car je dovolil, da se zopet odpre katoliško semenišče v Kielcu, katero je bilo zaprto že tri leta vsled „politiških izgrediv“. Ti „izgredi“ so obstali v tem, da so našli pri bogoslovcih nekaj katoliških brošuric, ki so bile tiskane v Krakovu.

Angleško. Vsled papeževega odloka glede anglikanskih posvečevanj se je spreobrnil duhovnik B. Matiev, katerega je birmal kardinal Vaughan. Sedaj odide v Rim, da dovrši bogoslovske nauke ter prejme svete redove.

Nedavno pa je bil sprejet v katoliško cerkev duhovnik David Thomas in cela njegova družina. Ostal bi rad duhovnik, zato ga bodo morali na novo posvetiti, ker anglikanska posvečevanja niso veljavna. Toda neki duhovniki so sami dvomili o veljavnosti posvečevanja, zato so skrbeli, da dobe pravo posvečevanje. Škof Lec je bil posvečen od jansenističnega škofa v Holandiji, ti imajo pravo apostolsko nasledstvo. Ta škof je posvetil tudi duhovnika Thomas-a. Radi tega bi bilo misliti, da je pravi duhovnik, a odrejeno je bilo, da se mora zopet dati posvetiti toda pogojno, to je, pod pogojem, da ni pravilno posvečen.

Čuje se tudi, da se je povrnil v katoliško cerkev škof Cartisle; to bi bil tedaj prvi anglikanski škof, ki je prestopil v pravo cerkev Kristusovo.

Londonški katoličani so jako slovesno končali šmarnice. Napravili so po mestu poldrugo miljo dolgo procesijo, katere so se vdeležili vsi redovniki in druga društva z zastavami in godbo. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Protestantje so bili zelo ginjeni nad velikanskim sprevedom in lepim petjem.

Lakota v vzhodni Indiji. Vsled kuge, ki še vedno razsaja, je nastala tudi huda lakota. Ker nimajo ljudje nič živeža, jedo travo, korenine in druga zelišča; vsled česar si nakopljejo razne bolezni, najraje pa kolero. Neverniki menijo da je lakota vteleseni hudobec in zato ga ne nehajo častiti noč in dan, da bi ga tem preje odstranili. Misionarji si mnogo prizadevajo, da bi jih odvrnili od teh poganskih navad, a za to imajo žal neverniki gluha ušesa. Poleg te stiske in revščine dožive vendar misionarji marsikaj veselega.

P. Fourcave piše: Včeraj je blagoslovil eden naših očetov več vernikov, ki so na tleh kleče prosili blagoslova. Med klečečimi pa sta stala deček in deklica ter žalostno gledala misionarja. „Vidva sta nevernika?“ vpraša ju misionar. „Da“ odgovorita. „Ali še žive vajini stariši?“ ju nadalje povprašuje. „Ne umrli so pred nekaj dnevi za kolero in midva umrjeva gladu.“ odgovorita žalostno otroka. „Ne jokajta, ljuba otroka, jaz hočem nadomeščati očeta in mater, vaju podučevati in slednjič krstiti.“ „Zato sva tudi sem prišla“ pravita mlada. — Množica to videč prosi očeta, da naj ju vzame s seboj, češ da jih le on sam more potolažiti.

Drugi misionar piše: Dasi dobimo mnogo podpore iz Avstrije in Nemčije je vendar pomrlo samo v škofiji Lahora po poročilu škofa Pelkmana do srede januarja 1897. leta 137.000 ljudij; a gotovo je število umrlih še mnogo večje, kajti mnogo nesrečnih žrtev je poginilo, za katere nihče ne ve. Angleška vlada je samo v tej škofiji dajala vsaki dan 67.000 ljudem potrebno hrano. Še vedno daje delavcem mnogo zaslužka, da se zamorejo preživeti, a mnogo mož in žen je tako oslavljenih vsled lakote, da ne morejo več delati. Akoravno je plača primeroma zelo majhna (po naše 8—10 kr. na dan), vendar izda vlada vsaki dan po 300.000 do 500.000 rupijev.

Iz vzhodne Bengalije poroča drug misionar, da je ondi mnogo krajev popolnoma požganih. Ko se je peljal iz Bombaya v Kalkuto so priletele, kedar se je ustavil vlak, cele trume sestradanah oseb in prosile jokaje pomoči. Kuge, lakote in dragine reši nas, o Gospod!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec rožnik (junij) 1897.

(Spis potrjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Sinovska udanost do namestnika Kristusovega.

b) Posebni nameni:

19.) **Sv. Julijana.** Višje dekliske šole. Grešniki iz navade in drugi duševni slabotneži. Pomoč v važnih podjetjih.

20.) **Sv. Frančišek Paolski in tovariši.** Kitajsko in Japonsko. Težavne zadeve predstojnikov kat. društev. Primerno namješčenje. Bolni na očeh.

21.) **Sv. Alojzij.** Učeda se mladina. Šolsko vprašanje. Da bi se vpeljale marijanske kongregacije v srednje šole.

22.) **Sv. Pavlin.** Odločilni boj proti vedno bolj rastoči ne-nravnosti. Zlasti stiskane duše.

23.) **Sv. Ediltrud.** Naraščaj samostanskih občin. Zaročenci in zakonski. Važna znanstvena podjetja.

24.) **Sv. Janez Krstnik.** Ohranitev nedolžnosti. Ponizanje prostozidarstva. Odvrnitev poljskih nesreč.

25.) **Praznik Srca Jezusovega.** Razširjanje kraljestva Srca Jezusovega. Povrat družbe Jezusove v Nemčijo. Katoliško časopisje.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba priporoča v molitev na milostljivo priprošnjo Naše ljube Gospe presvete Jezusovega Srca in svetega Antona svojo sestro in njenega moža za milost spreobrnjenja in pravega krščanskega življenja.

Zahvale:

• Za pomoč v nevarnej bolezni zahvaljuje se Jezusu, Mariji, sv. Jožefu, sv. Heribertu, sv. Antonu, sv. Frančisku uslišan.

Za čudovito hitro ozdravljenje moža se zahvaljuje žena s svojo družino Materi božji v Cngrobu, ki je tako dobrotno uslišala naše molitve.

V Loki 8. junija 1897.

Listek za raznoterosti.

Birmovanje v ljubljanski škofiji preloženo. Ker so prevzvišeni gospod knezoškof zadnje dni toliko oboleli, da morajo po zdravnikovem ukazu nekaj tednov počivati, so bili primorani za sedaj napovedano kanonično obiskovanje in birmanje za ne določen čas preložiti. Opravili bodo le birmovanje na Igu in na Golem. Glede drugih krajev, ki so bili za letos določeni, določili bodo šele pozneje, kedaj in kje da bodo birmovali, ker bodo morali vsled prekratkega časa nekatere določene kraje izpustiti. To objavljamo na željo knezoškofijstva, da vedo dotični čč. gg. župniki pravočasno potrebno ukreniti.

† **Župnik Jožef Skerbinc** je umrl 4. t. m. v Sladini, kamor je bil šel iskat zdravja. Bil je vrl ko-roški rodoljub, kn. šk. duhovni in dekanjski svetovalec v Vogrčah ob Pliberku N. p. v. m!

Romanje v Loreto v proslavo sv. Cirila in Metoda. Na praznik sv. Ciril in Metoda dne 5. julija t. l. bodo posvetili v cerkvi Matere Božje v Loreti kapelo, sezidano ondi na čast sv. Cirila in Metoda. Največ zaslug za to ima biskup Strossmayer. Bil je povabljen, da bi sam prišel blagoslovit kapelo, a vsled visoke starosti si ne upa. Ako bi se izmed Slovencev kdo hotel pridružiti temu romanju, kar bi bilo gotovo želeli, poizve to lahko natančno pri biskupovem tajniku v Djakovu, p. d. Mato Novosel-u.

Birmancev je bilo letošnje binkoštno praznike v stolnici v Ljubljani 1745, in sicer v nedeljo 1455, v ponedeljek pa 290.

Skupno službo božjo so imeli na Rožniku delavci tukajšnje predilnice v nedeljo 13. junija. Petje je oskrbelo tukajšnje sl. pevsko društvo „Zvon“. Orgljal je gosp. Eugen Lampe. Udeležencev je bilo jako veliko.

Spomenik Baragov. V Dobrničah na Dolenjskem bodo vodili veleč. gg. oo. Lazaristi sv. misijon od 28. junija do 6. julija. Ob tej priliki bodo odkrili spomenik ob stoletnici postavljen v farni cerkvi slavnemu misijonarju in škofu Baragi. Doprsen kip je izdelal zelo mojstersko in originalno slovenski akad. podobar Alojzij Progar.

Blagoslovljenje zastave pevskega društva „Ljubljane“ se bo prav slovesno vršilo 27. t. m. z dovoljenjem prevzv. g. knezoškofa Jakoba v trnovski cerkvi. V ta namen pridejo zastopniki Slovencev iz različnih krajev. Tržaški Slovenci prirede poseben vlak v Ljubljano. Do sedaj je že oglašanih 30 društev, a še več se jih pričakuje.

Častnim občanom je izvolilo občina Trnovo na Notranjskem v seji 4. marca t. l. prevzvišenega kneza in škofa ljubljanskega v znak popolne udanosti in spoštovanja. Pretečeno sredo se je poklonila deputacija ter izročila po županu g. Francu Beningarju Prevzvišenemu častno diplomu. Bog ohrani modrega vladiko še mnoga leta!

Protestantje v Kočevju. V Kočevju je kakih dvanajst protestantov. Te je zbral ljubljanski pastor v nedeljo pred binkoštni k službi božji, ki se je vršila v prostorih šulferajnske obrtne šole.

Češčena Marija. Slavni francoski škof Dupanloup pripoveduje sledeče: „Bil sem pri dvajsetletni mladi ženi, katera je ležala na smrtni postelji. Bila je bogata in vendar je videla, da se bo morala preseliti v najlepših letih v boljše življenje. Ko vstopim, ne morem si kaj, da ne bi bil vskliknil: „Moj otrok, hud udarec te je zadel“. Popolnoma mirno mi ona odgovori: „Verjamete, da pridem v nebo?“ Odgovorim jej: „Upanje imam“. A ona pravi neustrašeno: „Jaz sem popolnoma prepričana, da pridem v nebo“. „Kako je to, odkod to veste?“ jo vprašam. „Ravnala sem se po pravilu, katero ste mi dali“ — pravi bolnica — „in sedaj se ne bojim, da bi ne bila izveličana. Ko sem bila prvič pri sv. obhajilu, ste mi nasvetovali, da naj molim vsak dan Češčeno Marijo. To sem storila vsak dan in štiri leta je že, ko nisem zamudila nobeden dan moliti rožnega venca. In to mi daje trdno prepričanje, da pridem v nebesa. Ne morem verjeti, da bi me zapustila Marija, katero sem vsaki dan petdesetkrat prosila: prosi za me, sedaj in v moji smrtni uri. Me bo li sedaj zapustila? Prepričana sem, da je pri meni sedaj in da me pripelje k svojemu sinu.“ To je tolažilo ženo. In v resnici nisem videl lepše smrti, nego pri tej mladi ženi. Veliko premoženje zapustila je radovoljno svojemu možu in zapuščenemu otroku. Tolažila ju je in govorila samo o Bogu in nebesih. — Prizora ne pozabim nikdar.“

Posnemajmo mlado ženo! Molimo vsaki dan pobožno „Češčeno Marijo“ in Mati nebeška nam bo prihitela v smrtni uri na pomoč. —

Kako pomaga Srce Jezusovo. — Nekega katoliškega imenitnega moža, ki je bil oče veliki družini, lotila se je v 74. letu njegove starosti huda otožnost in obupnost, ki se je zvikšala prav do bolezni. Ubogi mož bal se je vseh ljudij in tudi pred otroci je bežal in se skrival. Zato pa dolgo ni šel več v cerkev in kakor je popred vestno spolnjeval dolžnosti katoliškega kristjana, tako jih je začel sedaj zanemarjati. Svojo pobožno, tiho trpečo ženo hotel je nekoč po noči zadaviti. Ko so žena in otroci tako rekoč oblegali in naskakovali z molitvami Srce Jezusovo dolgo časa, usmili se jih vendar. Nekega jutra v velikonočnem času oblekel se je mož in dejal, da gre k spovedi in sv. obhajilu: bil je popolnoma zdrav. Najprej so se domači silno čudili tej nagli izpremambi, potem pa so se hvaležno spomnili presv. Srca, ki jim je prihitelo na pomoč. — Neki deček imel je goreče hrepenenje postati duhoven in je z dobrim uspehom pričel svoje študije; pa prezgodnja smrt očetova prinesla je v družino uboštvo in pridni deček moral je obesiti šolo na kol. Začeti je moral vse kaj drugzega, kar mu pa ni ugajalo. Deček je že dorastel in že bi bilo misliti, da se njegove otroške sanje in želje ne bodo uresničile. Pa Bog mu obudi zaupanje do presv. Srca, h kateremu se sedaj že dorastli fant zateče. Dobrotniki so ga dali zopet v šolo in zamogel je čez malo let v veliko veselje vseh, ki so ga poznali, peti novo sv. mašo. Srce Jezusovo mu je dodelilo to milost. — Tudi v poganski Kini kaže presv. Srce Jezusovo svojo čudovito moč. Ko so l. 1849. prišli novi misijonarji tja in so napravili oltar, da bi darovali presv. daritev, niso imeli druge podobe, kakor majhno podobo presv. Srca. To so postavili na oltar. Hudi časi so prišli za oznanjevalce sv. vere, a Srce Jezusovo, čegar podoba so vedno seboj nosili, jih je varovala vsega zla. Da, naklonilo jim je srca poganov, tako da so l. 1863 zamogli sezidati očitno lepo cerkev v čast presv. Srcu. To je zmaga Srca Jezusovega!

Dobrotni darovi.

Za monsign Jeranovo dijaško mizo: Neimenovana, 1 gld. — Neimenovan, 1 gld. 38 kr.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Ivan Vrhovnik, župnik Trnovski, 27 gld. — Čast. g. Jožef Vrankar, kapelan v Kranjski Gori, 32 gld. 73 kr. — Čast. g. Alojzij Stroj, nunski katehet, 45 gld. — Čast. g. Mihael Arko, župnik v Šturijah, 5 gld.

Za redovniško šolo in kapelo v Tomaju na Krasu: Uršulinska predstojnica v Gorici, zlato uro. — G. Anton Petelin, kapelan v Klancu, 5 gld. — Čast. g. Josip Novak, župnik v Povirju, 5 gld. — Bl. g. Graf Marenzi, 30 gld. — Marija Stolf, 1 gld. — G. Miha Logar, 2 gld. — Čast. g. Matevž Preželj v Mavčičah, 10 gld. — Monsgr. Gregorio, nadbiskup Zadarski, 10 gld. — Bog vam povrni!

Za kruhe sv. Antona: Gospa M. Terdina, 1 gld. — Neimenovana 1 krono.

Za Leopoldovo bratovščino: Neimenovan, 1 gld.

Za najpotrebnejše misijone: Neimenovana, 1 gld. — Iz Gorij 1 krono.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovan 1 gld.

Za Marianhill: Po g. Birku 3 gld.

Za varhe božjega groba: Neimenovan, 1 gld.

Za uboge Armence: Neimenovana 1 gld.